

กรมกิจการผู้สูงอายุ
DEPARTMENT OF OLDER PERSONS

แผนบริหาร จัดการความเสี่ยง กรมกิจการผู้สูงอายุ

ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2569

“ ส่งเสริม พัฒนา คุ้มครอง สร้างหลักประกัน
สำหรับผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ”

นายไชยชัย วิเชียรชัยยะ
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

คำนำ

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ถือเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญในการจัดการกับเหตุการณ์ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้นและสร้างผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทั้งที่เป็นเหตุการณ์เชิงลบอันจะนำไปสู่การไม่บรรลุเป้าหมาย และที่เป็นเหตุการณ์เชิงบวกอันจะนำไปสู่การแสวงหาโอกาสและความท้าทายใหม่ขององค์กร ซึ่งหากองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้มีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งสามารถสร้างคุณค่า (Value Creation) ให้แก่องค์กรได้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบกับกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ กรมกิจการผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกกอง กลุ่ม และหน่วยงานในสังกัด ในการวิเคราะห์และวางมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

กรมกิจการผู้สูงอายุ

พฤษภาคม 2569

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 ข้อมูลองค์กร	1
- วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Missions) ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์	1
- ค่านิยมหลักขององค์กร (Core Values)	2
- โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ (Organizational Structure)	2
ส่วนที่ 2 หลักการการบริหารจัดการความเสี่ยง	4
- หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง	4
- วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	5
- กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	5
- กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	6
ส่วนที่ 3 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ	10
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	
1) ผู้สูงอายุที่ยื่นกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพไม่ผ่านการอนุมัติ	11
2) การสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย มาตรการ กลไกด้านผู้สูงอายุ ในระดับนานาชาติอาจไม่บรรลุตามเป้าหมาย	12
3) ด้านการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ภายในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ที่อาจไม่ต่อเนื่องตามกำหนดระยะเวลาที่วางแผนไว้	13
4) บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบัน ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย ระดับสมบูรณ์ โดยมีประชากรอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป เกินกว่า ร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมด	14
5) ผลประเมินระบบราชการ 4.0 อาจไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ (ต่ำกว่า 470 คะแนน)	15
ภาคผนวก	16
คำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ 646/2568 ลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2568	17
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ	
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	19
ผ่านความเห็นชอบของผู้บริหารสูงสุด	
แบบฟอร์มจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ	24
คำอธิบายแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	25

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)	6
ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact)	7
ตารางที่ 3 การจัดลำดับความเสี่ยง (Risk Matrix)	8
ตารางที่ 4 ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	8

ส่วนที่ 1

ข้อมูลองค์การ

วิสัยทัศน์ (Vision)

- เป็นองค์กรชั้นนำด้านนโยบายและนวัตกรรมทางสังคมด้านผู้สูงอายุ สู่สังคมสูงวัยคุณภาพ

พันธกิจ (Missions)

- เตรียมความพร้อมทุกมิติเพื่อรองรับสังคมสูงวัยคุณภาพ
- พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก รองรับสังคมสูงวัยคุณภาพ
- ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- บูรณาการระบบบริหารองค์กรและพัฒนาองค์ความรู้รองรับสังคมสูงวัยคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

- พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
- พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
- ส่งเสริมสวัสดิการ ค้ำคอง และพิทักษ์สิทธิเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ
- เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาองค์ความรู้แบบบูรณาการ

เป้าประสงค์

- ภาครัฐหรือข่ายมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- ผู้สูงอายุมีศักยภาพเป็นพลังของสังคม
- มีการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก และพันธกรณีทั้งในระดับชาติและนานาชาติรองรับสังคมสูงวัยระดับสุดยอด
- ผู้สูงอายุได้รับการดูแลค้ำคองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสวัสดิการสังคมตามมาตรฐาน
- องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง

ค่านิยมหลักขององค์การ (Core Values)

ค่านิยมหลักของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประกอบด้วย “ทำงานด้วยใจ บริการฉับไว ใส่ใจผู้สูงอายุ” โดยกำหนดความหมายของค่านิยมหลักไว้ ดังนี้

โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ (Organizational Structure)

โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุปัจจุบันตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2559 ประกอบด้วย หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัด ดังนี้

1. ราชการบริหารส่วนกลาง ประกอบด้วย
 - 1.1 สำนักงานเลขาธิการกรม
 - 1.2 กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
 - 1.3 กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
 - 1.4 กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ
 - 1.5 กลุ่มตรวจสอบภายใน
 - 1.6 กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
 2. ราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย
 - 2.1 ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน 12 แห่ง เป็นหน่วยงานในกำกับ กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ
 - 2.2 ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จำนวน 1 แห่ง เป็นหน่วยงานในกำกับ กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
 3. หน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในตามอำนาจบริหาร
 - 3.1 กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ
 - 3.2 ศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการผู้สูงอายุ
 - 3.3 กลุ่มงานจริยธรรม
- (ดังแผนภูมิโครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ)

โครงสร้าง ภารกิจผู้สูงอายุ

Organization Governance: Department of Older Persons

ภารกิจผู้สูงอายุ

ราชการบริหารส่วนกลาง

* ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายในกรมขึ้นตรงต่ออธิบดีตามคำสั่งกรมการผู้สูงอายุ 1/2565 ลงวันที่ 6 มกราคม 2565

* ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายในกรมขึ้นตรงต่ออธิบดีตามคำสั่งกรมการผู้สูงอายุ ตามคำสั่งกรมการผู้สูงอายุ 659/2559 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 และคำสั่งกรมการผู้สูงอายุที่ 671/2560 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2560

ศูนย์การเรียนรู้ และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ
อ. บางละมุง จ.ชลบุรี

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน 12 แห่ง

ภาคเหนือ

- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ (เชียงใหม่)
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์

ภาคกลาง

- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จ.พระนครศรีอยุธยา
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จ.ชลบุรี

ภาคใต้

- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จ.ยะลา
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุภูเก็ต
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 2

หลักการการบริหารจัดการความเสี่ยง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเพิ่มศักยภาพ ชีตความสามารถให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานขององค์การ ประกอบ กับกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐาน ในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ให้สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2) กำหนดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร เช่น การกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 4) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการในทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ
- 5) การบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง
- 6) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 7) มีการติดตามประเมินผล ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- 8) มีการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 9) สามารถนำเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้ การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการ ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตามยุทธศาสตร์ ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ บริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ 2 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการบริหารจัดการ ความเสี่ยงโดยมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

- 1) เพื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงและปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- 2) เพื่อให้กรมกิจการผู้สูงอายุสามารถลดมูลเหตุของโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 และสามารถบริหารจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับหรือควบคุมได้
- 3) เพื่อให้การดำเนินงานตามพันธกิจและแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมกิจการผู้สูงอายุ ใช้กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO-ERM 2017 หรือ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่องค์กรต่าง ๆ ได้นำมาใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ความสำคัญกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ และคุณค่าหลักขององค์กร มี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรม (Governance & Culture) องค์กรต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ มีการทำโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม กำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ที่มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมความเสี่ยง (Risk Culture) และสื่อสารความเสี่ยงไปในทิศทางเดียวกันทั้งในเชิงเอกสารและเชิงปฏิบัติ 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Strategy & Objective Setting) องค์กรต้องจัดให้มีการทบทวนกลยุทธ์และปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ 3) ผลการปฏิบัติงาน (Performance) องค์กรต้องระบุประเด็นความเสี่ยงและประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยงตอบสนองต่อความเสี่ยง และจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร 4) การทบทวนและแก้ไขปรับปรุง (Review & Revision) องค์กรจะต้องประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งต้องทบทวนความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร 5) สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน (Information & Communication & Reporting) องค์กรต้องมีการสื่อสารข้อมูลความเสี่ยงและรายงานผลความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร เพื่อสร้างวัฒนธรรมความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) 2) การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 4) การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) 5) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) และ 6) การติดตามการรายงานผลและการทบทวน (Monitoring reports and review) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง เปรียบเสมือนการกำหนดทิศทาง และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงของกรมฯ ซึ่งจะทำให้การบริหารความเสี่ยงมีความเชื่อมโยง ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์ โดยมีกิจกรรมหลักที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการกรมกิจการผู้สูงอายุ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)
- 2) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมายที่กรมฯ ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการสอบถาม/สัมภาษณ์ และการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างกอง กลุ่ม และหน่วยงานในสังกัด

2. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยพิจารณาสาเหตุความเสี่ยงที่มาจากสภาพแวดล้อมภายใน อาทิ ระบบโครงสร้าง บุคลากร ค่านิยม เป็นต้น และสภาพแวดล้อมภายนอก อาทิ เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ทั้งผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่เงิน

3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง คือ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากระดับโอกาสเกิด (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impact) เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ ด้านความสามารถในการจัดการความเสี่ยง หรือด้านความรุนแรงของความเสี่ยง โดยการกำหนดเป็นช่วงคะแนนตามความเหมาะสม ซึ่งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่
 - ระดับโอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เป็นการพิจารณาว่ามีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ โอกาสเกิดสูงมาก (5) สูง (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยมาก (1)

ตารางที่ 1 โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิด	หลักการพิจารณาโอกาสเกิด (ในภาพรวม)	ความถี่เชิงปริมาณ	ความถี่เชิงคุณภาพ
5	สูงมาก	เกินระดับที่ยอมรับได้มาก	เกิดมากกว่า 1 ครั้งต่อปี	มีโอกาสเกิดสูงมาก > 90%
4	สูง	เกินระดับที่ยอมรับได้	เกิดขึ้นเท่ากับ 2 ครั้งต่อปี	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูง > 75%
3	ปานกลาง	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	เกิดขึ้นทุกๆ 3 ปี	มีโอกาสเกิดบ้างเป็นบางครั้ง > 50-74%
2	น้อย	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	เกิดขึ้นทุกๆ 4-5 ปี	อาจมีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง < 50%
1	น้อยมาก	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แน่นอน	เกิดขึ้นน้อยกว่า 5 ปี	อาจไม่มีโอกาสเกิด < 25%

- ระดับผลกระทบของความเสียหาย (Impact) พิจารณาถึงผลกระทบต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ซึ่งในการพิจารณาผลกระทบของความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับนั้น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับของผลกระทบสูงมาก (5) สูง (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยมาก (1)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	หลักการพิจารณาผลกระทบ (ในภาพรวม)	ต่อเป้าหมายกลยุทธ์ (S)	ต่อการดำเนินงาน (O)	ทางการเงิน (F)	ต่อชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ (R)
5	สูงมาก	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเกินระดับที่ยอมรับได้ (ไม่สามารถยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรไม่บรรลุ / กระทบต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ขององค์กรหลายเป้าหมาย (เกินระดับที่รับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อทุกกระบวนการสำคัญและการดำเนินงานสำคัญขององค์กร/หน่วยงาน	> 5 ล้านบาทหรือส่งผลให้เกิดความเสียหายทางการเงินคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงานมาก	มีการแพร่กระจายของสื่อภายในประเทศเป็นวงกว้าง และ/หรือแพร่กระจายไปยังสื่อต่างประเทศ มากกว่า 30 วัน
4	สูง	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เกินระดับที่ยอมรับได้ (เกินระดับที่สามารถยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามคาด (เกินระดับที่รับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อหลายกระบวนการสำคัญและการดำเนินงานสำคัญขององค์กร/หน่วยงาน	1-5 ล้านบาทหรือส่งผลให้เกิดความเสียหายทางการเงินคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงาน	มีการแพร่กระจายของสื่อภายในประเทศเป็นวงกว้าง และ/หรือแพร่กระจายไปยังสื่อต่างประเทศ มากกว่า 15 วัน
3	ปานกลาง	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ (พอยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามคาด(พอยอมรับได้)	มีผลกระทบต่อกระบวนการสำคัญในบางรายการในองค์กร/หน่วยงาน	1 แสน – 1 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงาน	มีการลงข่าวในหลายสื่อในประเทศ 7 วัน
2	น้อย	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (ยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามคาด (ยอมรับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อบางกระบวนการและการดำเนินงานบางส่วน	< 1 แสนบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงานน้อย	มีการลงข่าวในสื่อในประเทศ บาง 1 วัน
1	น้อยมาก	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แน่นอน(ยอมรับความเสียหายได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้าเล็กน้อยหรือไม่เป็นไปตามคาด (ยอมรับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อบางกระบวนการและการดำเนินงานเล็กน้อย	ไม่เกิดมูลค่าเสียหาย หรือคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงานน้อยมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

- **ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)** คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกำหนดเกณฑ์ไว้ 9 ระดับคะแนน มี 4 ระดับ คือ ต่ำ (Low) ปานกลาง (Medium) สูง (High) และสูงมาก (Critical) ดังนี้

ตารางที่ 3 การจัดลำดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	5 ปานกลาง	10 สูง	15 สูงมาก	20 สูงมาก	25 สูงมาก	
	4 ปานกลาง	8 ปานกลาง	12 สูง	16 สูงมาก	20 สูงมาก	
	3 น้อย	6 ปานกลาง	9 สูง	12 สูง	15 สูงมาก	
	2 น้อยมาก	4 ปานกลาง	6 ปานกลาง	8 ปานกลาง	10 สูง	
	1 น้อยมาก	2 น้อยมาก	3 น้อย	4 ปานกลาง	5 ปานกลาง	
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				

ตารางที่ 4 ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

สี	ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
เขียว	ต่ำ (Low)	1 – 3	ระดับความเสี่ยงต่ำ ไม่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง หรือการจัดการเพิ่มเติม
เหลือง	ปานกลาง (Medium)	4 – 8	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยง เคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
ส้ม	สูง (High)	9 – 12	ระดับความเสี่ยงที่ ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
แดง	สูงมาก (Critical)	15 – 25	ระดับความเสี่ยงที่ ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

2) การประเมินโอกาสและผลกระทบ เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้ มาประเมินโอกาสเกิดและผลกระทบ เพื่อให้เห็นถึงระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้มีการจัดลำดับและการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้กรมฯ สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง

3) การประเมินความเสี่ยง คือ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง จากระดับโอกาสเกิดและระดับผลกระทบ ดังนี้

$$\begin{array}{l} \text{ความเสี่ยงโดยรวม} \\ \text{(Risk Exposure)} \end{array} = \begin{array}{l} \text{โอกาสเกิดความเสี่ยง} \\ \text{(Likelihood)} \end{array} \times \begin{array}{l} \text{ผลกระทบ} \\ \text{(Impact)} \end{array}$$

4) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อสถาบัน เพื่อกำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม

4. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้ตามเทคนิค 4Ts ได้แก่

- 1) การยอมรับ (Take) การตกลงกันที่จะยอมรับ เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ หรือระดับที่ยอมรับได้ หรือไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกันความเสี่ยง
- 2) ลด (Treat) การปรับปรุงระบบการทำงาน หรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดอบรมพนักงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
- 3) กระจายและถ่ายโอน (Transfer) การโอนย้ายหรือการแบ่งความเสี่ยงบางส่วนไปให้บุคคลหรือองค์กรอื่น
- 4) หลีกเลี่ยง (Terminate) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับความเสี่ยงได้จึงต้องยกเลิกหรือหลีกเลี่ยงโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป

5. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก
- 2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว
- 3) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- 4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้มีการกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRIs) หมายถึง ปัจจัยหรือข้อมูล ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของระดับความเสี่ยงสามารถใช้เป็นตัวเตือนภัยล่วงหน้าได้ (warning sign) เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและเฝ้าระวังเหตุการณ์ความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลา โดยคุณลักษณะของตัวชี้วัดความเสี่ยงที่ดี ประกอบด้วย 1) ควรเป็นตัวชี้วัดนำ (Leading Indicator) 2) ควรเป็นข้อมูลเชิงสถิติหรือข้อมูล ที่สามารถวัดค่าได้จริง 3) สัมพันธ์กับเหตุการณ์ความเสี่ยงอาจเชื่อมโยงมาจากสาเหตุของความเสี่ยง และ 4) สามารถกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงได้มากกว่าหนึ่งตัวชี้วัดหรือหนึ่งเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ ตัวชี้วัดความเสี่ยง (KRIs) ซึ่งตัวชี้วัดความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดผลดีกับองค์กร ดังนี้

- 1) ทำให้เห็นความเสี่ยงที่เป็นวิกฤติทั้งหมดในองค์กร
- 2) เป็นการรายงานเพื่อพร้อมในการเตรียมการ
- 3) เป็นข้อมูลที่ทันเวลาในการแจ้งเตือน
- 4) เป็นข้อมูลสนับสนุนเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
- 5) เป็นข้อมูลที่นำไปต่อยอดในการวิเคราะห์เชิงลึกได้

ส่วนที่ 3
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงระดับองค์กรที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการ ตัวชี้วัดที่สำคัญระดับองค์กร โดยมีแผนบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
<p>1. การบริการผู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุรายบุคคล และรายกลุ่ม</p> <p>ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 100 ของผู้กู้ยืมเงิน ทุนฯ ที่ผ่านการพิจารณาจาก คณะอนุกรรมการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อ และผ่านการอนุมัติจาก คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ)</p> <p>สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย</p>	-ผู้สูงอายุที่ยืนกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ไม่ผ่านการอนุมัติ	<p>1.กองทุนผู้สูงอายุ มีระเบียบหลักเกณฑ์ และคู่มือการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพที่ชัดเจน</p> <p>2.มีแบบคำร้อง แบบตรวจสอบข้อเท็จจริง และระบบรับคำร้องออนไลน์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>3.มีการลงพื้นที่ ตรวจสอบ สถานที่ประกอบอาชีพ และข้อเท็จจริงก่อนเสนอพิจารณา</p> <p>4.มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้กู้ และผู้ค้ำประกันที่ชัดเจน ตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>5.มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับบันทึกคำร้อง และใช้ประกอบพิจารณา</p>	4	3	12	<p>สาเหตุภายนอก</p> <p>1.ผู้สูงอายุบางราย ไม่มีแผนประกอบอาชีพที่ชัดเจน หรือไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน</p> <p>2.ผู้กู้ไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้</p>	<p>มาตรการจัดการภายนอก</p> <p>1.จัดทำคู่มือ และเอกสารประกอบพร้อมตัวอย่างคำร้องที่ผ่านเกณฑ์ เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุยื่นคำร้องได้ถูกต้อง</p> <p>2..จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เสริมสร้างความรู้พัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของพนักงานกองทุนผู้สูงอายุ ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ยืนกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพก่อนจะนำเข้า ที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากลับกรองฯระดับจังหวัด และคณะอนุกรมฯ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ</p>	1	1	1	กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสี่ยง/ผลกระทบของความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
2. มีการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก และพันธกรณีทั้งในระดับชาติและนานาชาติรองรับสังคมสูงวัยระดับสุดยอด สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	การสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย มาตรการ กลไก ด้านผู้สูงอายุในระดับนานาชาติ อาจไม่บรรลุตามเป้าหมาย	บูรณาการทรัพยากรร่วมกันทุกภาคส่วน เช่น ปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการประชุมในรูปแบบออนไลน์	4	4	16	<p>สาเหตุภายใน</p> <p>1) งบประมาณจำกัด หรือจัดสรรล่าช้า ทรัพยากรสนับสนุนไม่เพียงพอ</p> <p>2) ผลการประชุมไม่ถูกนำสู่การตัดสินใจเชิงนโยบาย</p> <p>สาเหตุภายนอก</p> <p>ความไม่แน่นอนทางการเมือง เช่น รัฐประหาร สงคราม หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหัน ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และอัตราแลกเปลี่ยน ความแตกต่างทางกฎหมาย วัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐาน</p>	<p>มาตรการจัดการภายใน</p> <p>1) บูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ขาดด้านการจัดทำนโยบาย ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาคเอกชน</p> <p>2) จัดสรุปมติเป็น Policy Recommendation และเสนอผ่านคณะกรรมการ/กลไกระดับชาติ</p> <p>มาตรการจัดการภายนอก</p> <p>ปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชุม เช่น ลดกลุ่มเป้าหมาย ลดวันประชุม หรือประชุมแบบผสมผสาน</p>	3	2	6	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
<p>3. โครงการ :ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center)</p> <p>ตัวชี้วัด :</p> <p>1. มีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน จำนวน 15 แห่ง</p> <p>2. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสมปลอดภัย และมีคุณภาพ จำนวน 900 คน</p> <p>สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสวัสดิการคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ</p>	<p>ด้านการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม ภายในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ที่อาจไม่ต่อเนื่องตามกำหนดระยะเวลาที่วางแผนไว้</p>	<p>1. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center)</p> <p>2. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุฯ</p> <p>3. มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานและความคืบหน้าเป็นรายเดือน</p>	3	3	9	<p>สาเหตุภายใน</p> <p>บางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตาม ช่วงเวลาที่กำหนดเนื่องจากเป็น ช่วงเวลาเดือน รอมฎอน (ศาสนาอิสลาม)</p> <p>สาเหตุภายนอก</p> <p>บางพื้นที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือมีภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตามแผนที่กำหนด</p>	<p>มาตรการจัดการภายใน</p> <p>ตั้งกรู๊ปไลน์ผู้ประสานงานของทุกหน่วยงาน เพื่อติดตามการขับเคลื่อนโครงการและเป็นช่องทางที่ช่วยแก้ปัญหาที่พบจากการดำเนินงาน</p>	3	1	3	<p>กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ</p>

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
4. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาองค์ความรู้แบบบูรณาการ	บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอกับการกิจที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย ระดับสมบูรณ์ โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด	มีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะสมรรถนะตามลักษณะงาน	4	4	16	<p>สาเหตุภายใน</p> <p>1. กรอบอัตรากำลังมีจำนวนจำกัดอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว</p> <p>2. ความต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรและสร้างผู้นำองค์กรยุคใหม่</p> <p>สาเหตุภายนอก</p> <p>การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วที่ทำให้ทักษะเดิมล้าสมัย</p>	<p>มาตรการจัดการภายใน</p> <p>1. จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรเตรียมพร้อมการสร้างผู้นำยุคใหม่รองรับทิศทางขององค์กร</p> <p>2. กำหนด KPI ระดับกอง/บุคคลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านช่องทาง e-learning ต่าง ๆ</p> <p>3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานโดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติ / การประกาศบุคลากรดีเด่นประจำเดือน เป็นต้น</p> <p>มาตรการจัดการภายนอก</p> <p>จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning)</p>	2	2	4	สำนักงานเลขานุการกรม

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
5. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาศักยภาพความรู้แบบบูรณาการ	ผลประเมินระบบราชการ 4.0 อาจไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ต่ำกว่า 470 คะแนน)	จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ	4	4	16	สาเหตุภายใน 1. คณะทำงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำข้อมูล/เกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 สาเหตุภายนอก การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและบริบทโลก, ความคาดหวังที่สูงขึ้นของประชาชน, ข้อจำกัดด้านงบประมาณและกฎหมาย, รวมถึงวิกฤตฉับพลันต่างๆ ที่ทำให้หน่วยงานขาดความยืดหยุ่นในการปรับตัว	สาเหตุภายใน 1. จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ และคณะทำงานรายหมวด 2. จัดให้มีคณะทำงานรายหมวดรับผิดชอบอย่างชัดเจน 3. รายงานผลการประเมินระบบราชการ 4.0 ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด	2	1	2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ภาคผนวก

คำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ

ที่ ๒๕๒ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ

ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ ๒ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) รองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดผลกระทบต่อการทำงานโครงการหรือกิจกรรมที่สำคัญ ประกอบกับคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ ๔๔๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ ๔๔๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

**๑. คณะทำงานฝ่ายอำนวยการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบ**

๑.๑ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	รองประธานคณะทำงานคนที่ ๑
๑.๓ รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	รองประธานคณะทำงานคนที่ ๒
๑.๔ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการ
และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๑.๗ เลขาธิการกรม	คณะทำงาน
๑.๘ ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๑.๙ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงานและเลขานุการ

- ๒ -

หน้าที่และอำนาจ

- ๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๒) ให้คำปรึกษาคณะทำงานฝ่ายดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๓) ประสาน กำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานของคณะทำงานฝ่ายดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ให้ดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม
- ๔) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๒. คณะทำงานฝ่ายดำเนินการบริหารความเสี่ยง**องค์ประกอบ**

๒.๑	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	ประธานคณะทำงาน
๒.๒	ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๒.๓	ผู้แทนกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๒.๔	ผู้แทนกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๒.๕	ผู้แทนกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๒.๖	ผู้แทนสำนักงานเลขานุการกรม จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๒.๗	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงานและเลขานุการ
๒.๘	เจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหารที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

- ๑) วิเคราะห์และตรวจสอบผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในระดับประเด็นยุทธศาสตร์ โครงการ กระบวนการ พร้อมจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับกอง
- ๒) ประสานการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๓) ติดตามและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของระดับกอง
- ๔) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามคณะทำงานฝ่ายอำนวยการมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายไชยชัย วิเชียรชัยยะ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงระดับองค์การที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่สำคัญระดับองค์การ โดยมีแผนบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสี่ยง/ผลกระทบของความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
<p>1. การบริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 100 ของผู้กู้ยืมเงิน ทุนฯ ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการพิจารณากลับร่องงา และผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ)</p> <p>สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย</p>	-ผู้สูงอายุที่ยื่นกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพไม่ผ่านการอนุมัติ	<p>1.กองทุนผู้สูงอายุ มีระเบียบหลักเกณฑ์ และคู่มือการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพที่ชัดเจน</p> <p>2.มีแบบคำร้อง แบบตรวจสอบข้อเท็จจริง และระบบรับคำร้องออนไลน์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>3.มีการลงพื้นที่ตรวจสอบ สถานที่ประกอบอาชีพ และข้อเท็จจริงก่อนเสนอพิจารณา</p> <p>4.มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้กู้ และผู้ค้ำประกันที่ชัดเจน ตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>5.มีระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับบันทึกคำร้อง และใช้ประกอบการพิจารณา</p>	4	3	12	<p>สาเหตุภายนอก</p> <p>1.ผู้สูงอายุบางรายไม่มีแผนประกอบอาชีพที่ชัดเจน หรือไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน</p> <p>2.ผู้กู้ไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้</p>	<p>มาตรการจัดการภายนอก</p> <p>1.จัดทำคู่มือและเอกสารประกอบพร้อมตัวอย่างคำร้องที่ผ่านเกณฑ์ เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุยื่นคำร้องได้ถูกต้อง</p> <p>2..จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้พัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของพนักงานกองทุนผู้สูงอายุ ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ยื่นกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพก่อนจะนำเข้าที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากลับร่องงาระดับจังหวัด และคณะอนุกรมฯ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ</p>	1	1	1	กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
2. มีการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก และพันธกรณีทั้งในระดับชาติและนานาชาติรองรับสังคมสูงวัยระดับสุดยอด สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	การสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย มาตรการ กลไก ด้านผู้สูงอายุในระดับนานาชาติ อาจไม่บรรลุตามเป้าหมาย	บูรณาการทรัพยากร ร่วมกันทุกภาคส่วน เช่น เปลี่ยนรูปแบบเป็น การประชุมในรูปแบบออนไลน์	4	4	16	<p>สาเหตุภายใน</p> <p>1) งบประมาณจำกัด หรือจัดสรรล่าช้า ทรัพยากรสนับสนุนไม่เพียงพอ</p> <p>2) ผลการประชุมไม่ถูกนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบาย</p> <p>สาเหตุภายนอก</p> <p>ความไม่แน่นอนทางการเมือง เช่น รัฐประหาร สงคราม หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหัน ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และอัตราแลกเปลี่ยน ความแตกต่างทางกฎหมาย วัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐาน</p>	<p>มาตรการจัดการภายใน</p> <p>1) บูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานวิชาการที่เชี่ยวชาญ ด้านการจัดทำนโยบาย ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาคเอกชน</p> <p>2) จัดสรุปมติเป็น Policy Recommendation และเสนอผ่านคณะกรรมการ/กลไกระดับชาติ</p> <p>มาตรการจัดการภายนอก</p> <p>ปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชุม เช่น ลดกลุ่มเป้าหมาย ลดวันประชุม หรือประชุมแบบผสมผสาน</p>	3	2	6	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความ เสี่ยง/ผลกระทบของ ความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมิน ที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	
<p>3. โครงการ :ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center)</p> <p>ตัวชี้วัด :</p> <p>1. มีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน จำนวน 15 แห่ง</p> <p>2. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสมปลอดภัย และมีคุณภาพ จำนวน 900 คน</p> <p>สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสวัสดิการคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ</p>	<p>ด้านการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ภายในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ที่อาจไม่ต่อเนื่องตามกำหนดระยะเวลาที่วางแผนไว้</p>	<p>1. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center)</p> <p>2. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>3. มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานและความคืบหน้าเป็นรายเดือน</p>	3	3	9	<p>สาเหตุภายใน</p> <p>บางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตามช่วงเวลาที่กำหนดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาเดือนรอมฎอน (ศาสนาอิสลาม)</p> <p>สาเหตุภายนอก</p> <p>บางพื้นที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือมีภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตามแผนที่กำหนด</p>	<p>มาตรการจัดการภายใน</p> <p>ตั้งกรุปไลน์ผู้ประสานงานของทุกหน่วยงาน เพื่อติดตามการขับเคลื่อนโครงการและเป็นช่องทางที่ช่วยแก้ปัญหาที่พบจากการดำเนินงาน</p>	3	1	3	<p>กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ</p>

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
4. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาศักยภาพบุคลากร	บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอกับการกิจที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย ระดับสมบูรณ์ โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด	มีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะสมรรถนะตามลักษณะงาน	4	4	16	<p>สาเหตุภายใน</p> <p>1. กรอบอัตรากำลังมีจำนวนจำกัดอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว</p> <p>2. ความต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรและสร้างผู้นำองค์กรยุคใหม่</p> <p>สาเหตุภายนอก</p> <p>การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วที่ทำให้ทักษะเดิมล้าสมัย</p>	<p>มาตรการจัดการภายใน</p> <p>1. จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรเตรียมพร้อมการสร้างผู้นำยุคใหม่รองรับทิศทางขององค์กร</p> <p>2. กำหนด KPI ระดับกอง/บุคคล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านช่องทาง e-learning ต่าง ๆ</p> <p>3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติ / การประกาศบุคลากรดีเด่นประจำเดือน เป็นต้น</p> <p>มาตรการจัดการภายนอก</p> <p>จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning)</p>	2	2	4	สำนักงานเลขานุการกรม

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
5. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาศักยภาพความรู้แบบบูรณาการ	ผลประเมินระบบราชการ 4.0 อาจไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ต่ำกว่า 470 คะแนน)	จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ	4	4	16	สาเหตุภายใน 1. คณะทำงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำข้อมูล/เกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 สาเหตุภายนอก การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและบริบทโลก, ความคาดหวังที่สูงขึ้นของประชาชน, ข้อจำกัดด้านงบประมาณและกฎหมาย, รวมถึงวิกฤตฉับพลันต่างๆ ที่ทำให้หน่วยงานขาดความยืดหยุ่นในการปรับตัว	สาเหตุภายใน 1. จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ และคณะทำงานรายหมวด 2. จัดให้มีคณะทำงานรายหมวดรับผิดชอบอย่างชัดเจน 3. รายงานผลการประเมินระบบราชการ 4.0 ให้สำนักงาน ก.พ. ภายในระยะเวลาที่กำหนด	2	1	2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

จัดทำโดย

ทบทวนโดย

อนุมัติโดย

(นายนิติเวท มีสงฆ์)

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

(นางวรรณภา สุขคง)

รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

(นายโชคชัย วิเชียรชัยยะ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

คำอธิบายแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง (Risk Type)	คำอธิบาย
๑. Strategic ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	เกิดจากความผิดพลาดในการกำหนดหรือดำเนินนโยบาย กลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการทุจริตเชิงนโยบายของผู้บริหาร
๒. Operational ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	เกิดขึ้นจากขั้นตอน/กระบวนการ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรมนุษย์/เทคโนโลยีเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานโครงการ
๓. Financial ความเสี่ยงด้านการเงิน	เกิดจากปัญหาด้านการเงินและงบประมาณ
๔. Compliance ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	เกิดจากกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ

ระดับ Likelihood Level (L)	โอกาสที่จะเกิด*	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นหรือเพียงเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง (ร้อยละ ๒๑ - ๔๐)
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง (ร้อยละ ๖๑ - ๘๐)
๕	สูงมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นทุกครั้งที่เกือบทุกครั้ง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)
โอกาสที่จะเกิด หมายถึง ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง		

ระดับ Impact Level (I)	ผลกระทบที่จะเกิด*	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เพียงเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)
๒	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์อยู่บ้าง (ร้อยละ ๒๑ - ๔๐)
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์พอสมควร (ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง (ร้อยละ ๖๑ - ๘๐)
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างยิ่ง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)
ผลกระทบที่จะเกิด หมายถึง ผลกระทบที่อาจทำให้โครงการไม่บรรลุตามเป้าหมาย		

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)	ผลกระทบที่เกิดขึ้น (I)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความเสี่ยง (R) = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L) x ระดับผลกระทบที่เกิดขึ้น (I)		
ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	คำอธิบาย
ต่ำมาก	๑ - ๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง
ต่ำ	๓ - ๔	อยู่ในระดับความเสี่ยงที่พอรับได้ แต่ยังคงควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
ปานกลาง	๕ - ๑๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุม โดยกระบวนการควบคุมภายใน
สูง	๑๕ - ๑๖	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูงมาก	๒๐ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

กลยุทธ์จัดการกับความเสี่ยง	คำอธิบาย
ยอมรับความเสี่ยง	เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับต่ำ สามารถยอมรับได้ และ ไม่ต้องมีการบริหารความเสี่ยง
การลด/ควบคุมความเสี่ยง	เป็นการปรับระบบการทำงานทำงานหรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหาย ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การมีกิจกรรมอบรม/การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน/การมีโครงการควบคุม
การถ่ายโอนความเสี่ยง/กระจายความเสี่ยง	เป็นการถ่ายโอนความเสี่ยง หรือกระจายความเสี่ยงไปให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอก (Outsource)/จ้างที่ปรึกษา
การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก โดยอาจมีการตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง